

Sygn. akt I C 2057/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: sekr. sądowy Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 października 2016 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa L. G.

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę kwoty 425 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka L. G. wniosła w dniu 13.07.2016r. pozew przeciwko Powiatowi (...) o zapłatę kwoty 425 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 15.04.2016r. do dnia zapłaty, tytułem zwrotu nienależnie pobranej opłaty za kartę pojazdu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, który rozpoczął bieg w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 marca 2006r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu, a zakończył się w dniu 15.04.2016r., tj. przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 marca 2006r. powódka uiszczyła opłatę, w wysokości 500 zł, za wydanie karty pojazdu, w związku z rejestracją pojazdu marki N. (...) nr rej. (...).

Dowód: potwierdzenie wpłaty (k-6),

Pismem z dnia 09.03.2016r. powódka wezwała stronę pozwaną do zwrotu nadpłaty za wydanie karty pojazdu. Wezwanie pozostało bezskuteczne.

Dowód: pismo powódki (k-5); pismo Starosty z dnia 17.03.2016r. (k-4)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu, wobec uwzględnienia zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z przepisem art. 117 § 2 kc, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Termin przedawnienia wynosi lat dziesięć (art. 118 kc). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało

się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 kc). Początek biegu przedawnienia roszczenia, z tytułu dochodzonego roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia, należy określić stosownie do art. 120 § 1 zd. 2 kc, według którego, jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Stanowisko to pozostaje w zgodzie z akceptowanym w piśmiennictwie i orzecznictwie założeniem, że art. 120 § 1 kc ma zastosowanie do tzw. zobowiązań bezterminowych, tj. takich, w których termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania (art. 455 in fine kc), oraz że w zakres zobowiązań bezterminowych wchodzi i stosunki, których przedmiotem jest zwrot nienależnego świadczenia (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1991 r., III CZP 2/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 93 i z dnia 26 listopada 2009 r., III CZP 102/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 75 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I CKN 316/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 117). Przepis zawarty w art. 120 § 1 zdanie drugie kc stanowi *lex specialis* w stosunku do wyrażonej w zdaniu pierwszym tego artykułu reguły łączącej rozpoczęcie biegu przedawnienia z nadejściem dnia wymagalności roszczenia. Z jego brzmienia jednoznacznie wynika, że przedawnienie może rozpocząć bieg, mimo że roszczenie nie jest jeszcze wymagalne. Decyduje możliwość podjęcia przez wierzyciela czynności warunkującej wymagalność roszczenia w najwcześniejszym terminie. Celem takiego rozwiązania jest uwolnienie dłużnika od pozostawania w niepewności przez nieograniczony czas co do swej sytuacji prawnej, wobec bowiem tego, że dokonanie czynności warunkującej wymagalność roszczenia zależy tylko od woli wierzyciela, może on podjąć tę czynność nawet po upływie bardzo długiego okresu od powstania zobowiązania. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 czerwca 2010 r. (III CZP 37/10, LEX nr 578583), w sytuacji, w której nie było podstawy prawnej do pobrania opłaty za kartę pojazdu, bezpodstawne wzbogacenie, w postaci nienależnego świadczenia, nastąpiło od chwili uiszczenia tej opłaty. Uwzględnienie uregulowania, przyjętego w art. 120 § 1 zdanie drugie kc, uzasadnia wnioszek, że dzień, w którym nastąpiło uiszczenie opłaty za kartę pojazdu, był jednocześnie najwcześniejszym możliwym terminem, w którym powód mógł zgłosić żądanie niezwłocznego jej zwrotu. Prowadzi to do wniosku, że bieg przedawnienia roszczeń o zwrot nienależnie pobranych opłat za kartę pojazdu na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. Nr 137, poz. 1310) rozpoczyna się od dnia spełnienia świadczenia, co w niniejszej sprawie nastąpiło w dniu 28 marca 2006 r.

Ustawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia po stronie tego, przeciwko komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia (tzw. zarzut peremptoryjny).

Roszczenie powódki przedawniło się z upływem lat 10, licząc od dnia 28 marca 2006 r., tj. w dniu 28 marca 2016 r. Pozew zaś wniesiony został w niniejszej sprawie w dniu 13 lipca 2016 r., a więc po upływie terminu przedawnienia. Stronie pozwanej zatem przysługiwało uprawnienie do uchylenia się od zaspokojenia roszczenia. Wykonanie tego uprawnienia powoduje, że roszczenie już nie może być skutecznie dochodzone. Dotyczy to nie tylko roszczenia głównego, ale i odsetek za opóźnienia (tak: uchwała SN z dnia 10.11.1995 r., III CZP 156/95, OSNCP 3/96/31). Przedawnione roszczenie zmienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji.

Koszty procesu zasądzono w oparciu o przepisy 98 § 1 i 3 kpc i art. 108 § 1 kpc w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015.1804). W skład kosztów procesu, które powód, jako przegrywający sprawę powinien zwrócić stronie pozwanej, wchodzi wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w stawce minimalnej.